

Občianska náuka 9. ročník

Charakteristika predmetu

Predmet občianska náuka prispieva k vytváraniu a rozvoju sociálneho a občianskeho vedomia žiakov. Prostredníctvom vymedzených pojmov a výkonov sprostredkuje potrebné vedomosti, zručnosti a nadobúdanie spôsobilostí, ktoré im umožnia orientovať sa v sociálnom prostredí a v bežných životných situáciách. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v socializačnom procese. Vede ich k poznávaniu svojej rodiny, školy, obce, regiónu Slovenska, Európskej únie. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva, umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti, ktorej jedným z dôležitých predpokladov je kritické myslenie.

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelanie	
Názov predmetu:	Občianska náuka
Ročník:	deviaty
Časová dotácia:	1 hod. týždenne/33 hod. ročne
ŠVP:	1 hod.
ŠkVP:	1 hod.
Vyučovací jazyk:	slovenský

Učebné osnovy

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre predmet občianska náuka.

Ciele predmetu

Predmet primerane veku oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré vedú k poznávaniu seba a iných, k chápaniu personálnych, interpersonálnych, sociálnoprávnych a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcom a spoločnosťou, podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

Kľúčové kompetencie

- Pestovať u jednotlivcov vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti v spoločnosti,
- učiť ich realisticky sa spoznávať, hodnotiť seba samých,
- osvojovať si pravidlá a normy spoločenského spolunažívania,
- uvedomovať si práva a povinnosti, primerane svoje práva obhajovať,
- preberať zodpovednosť za vlastné názory, postoje a dôsledky konania,
- uznávať základné princípy demokracie,
- budovať tolerančný prístup k iným názorom, postojom, hodnotám a kultúram,
- učiť sa aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti,
- získať základné vedomosti sociálnoekonomickom a právnom fungovaní spoločnosti.

Obsah vzdelávania

1. **tematický celok: Voľba povolania** (5 hodín)

Obsahový štandard

vzdelanie ako hodnota
voľba povolania
spôsobilosť na povolanie
profesijná orientácia

Výkonový štandard

Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:

- zdôvodniť opodstatnenosť vzdelania a vzdelávania ako hodnoty,
- vytvoriť schému školského systému SR,
- orientovať sa pri výbere povolania v rôznych zdrojoch informácií
- prezentovať plán budovania svojej kariéry

2. tematický celok: Ekonomický život v spoločnosti (17 hodín)

Obsahový štandard

ekonómia a ekonomika
 základné ekonomické otázky
 typy ekonomík
 trh
 trhový mechanizmus
 základné formy podnikania
 spotreba
 spotrebiteľ
 ochrana spotrebiteľa

Výkonový štandard

Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:

- rozlíšiť pojmy ekonómia a ekonomika,
- konkretizovať na príkladoch spôsoby riešenie troch základných ekonomických otázok,
- uviesť základné rozdiely medzi trhovou, príkazovou a zmiešanou ekonomikou,
- demonštrovať vzťahy medzi kupujúcimi a predávajúcimi na trhu,
- simulovať postup pri reklamácií tovarov alebo služieb

3. tematický celok: Finančná gramotnosť (11 hodín)

Obsahový štandard

rozpočet
 finančné inštitúcie

Výkonový štandard

Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:

- zostaviť modelový osobný/rodinný rozpočet,
- ilustrovať na príklade vybraný problém z oblasti finančnej gramotnosti,
- zhodnotiť mieru rizika pri využití služieb bankových a nebankových inštitúcií.

Prierezové témy

- ✓ Osobnostný a sociálny rozvoj
- ✓ Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- ✓ Environmentálna výchova
- ✓ Mediálna výchova
- ✓ Multikultúrna výchova
- ✓ Ochrana života a zdravia - sú integrované do jednotlivých tematických celkov.

V rámci vyučovacieho procesu sa bude klásť dôraz na rozvoj čitateľskej gramotnosti a pozornosť sa bude venovať vzdelávaniu v oblasti finančnej gramotnosti.

Metódy a formy

Učiteľ používa pri výučbe metódy:

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda, kooperatívne vyučovanie)
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, inštruktáž)
- problémové metódy (projektová metóda, brainstorming)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania pomocou úloh na pracovných listoch)
- diagnostické metódy

Učebné zdroje

Hlavnými učebnými zdrojmi sú predovšetkým učebnica, internet, publicistická literatúra, odborná literatúra, noviny, tlač, elektronické médiá, získavanie informácií z priamych zdrojov.

Hodnotenie predmetu

Občianska náuka je hodnotená podľa aktuálnych Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiaka. V 6. a 7. ročníku nehodnotíme známkou, na vysvedčení a v katalógovom liste uvádzame absolvoval/neabsolvoval. V 8. a 9. ročníku hodnotíme predmet známkou.

Hodnotiace portfólio

- kontrolné testy,
- ústne a písomné odpovede,
- projekty a ich prezentácia (hodnotí sa obsahová a estetická stránka),
- systematická príprava na vyučovanie (domáce úlohy),
- aktivita na vyučovacích hodinách.